

Föreningen För Waldorfpedagogik i Kungälv

Org.nr. 853300-7038

styrelsen@fredkullaskolan.se

Beslut efter uppföljning för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Fredkullaskolan
belägen i Kungälv kommun

Uppföljning av tillsyn i Fredkullaskolan

Skolinspektionen inledde tillsyn av Föreningen För Waldorfpedagogik i Kungälv (853300-7038) under våren 2015. Den 26 mars 2015 fattades beslut efter tillsynen i Fredkullaskolan. Efter uppföljningsbesök fattade Skolinspektionen ett nytt beslut den 23 augusti 2016 och har nu gjort en uppföljning av de brister som framkom i detta beslut. Uppföljningen bygger på en redovisning av vidtagna åtgärder som Föreningen För Waldorfpedagogik i Kungälv inkom med den 29 november 2016, en komplettering från huvudmannen den 28 februari 2017 och de uppgifter som lämnats vid telefonsamtal med rektorn den 30 maj och 31 maj 2017.

Sammanfattning av kvarstående brist

Enligt Skolinspektionens bedömning är nedanstående brist ännu ej tillfullo åtgärdad. Skolinspektionen konstaterar att Föreningen För Waldorfpedagogik i Kungälv inte uppfyller författningskraven avseende att:

Skolinspektionens ingripande

Arbetsområde	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande		
Undervisningen utgår från och omfattar målen i läroplanen och respektive kursplan.	Föreläggande vid vite	2017-10-20

Sammanfattning av avhjälp brist

Arbetsområde	Typ av ingripande
3. Styrning och utveckling av verksamheten	
Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras.	Brist avhjälp

Skolinspektionens beslut

Vid uppföljning av tidigare beslut konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen inte avhjälpt samtliga påtalade brister. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen skyndsamt vidtar åtgärder för att avhjälpa den brist som kvarstår.

Skolinspektionen avslutar härmed tillsynen avseende den brist som bedöms som avhjälpt.

Föreläggande vid vite

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Föreningen För Waldorfpedagogik i Kungälv att vid vite av 200 000 kronor att senast den 20 oktober 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Om Föreningen För Waldorfpedagogik i Kungälv inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av vitet.

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärostöd genom att t.ex. genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål/syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper, intressen och lärostilar och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bl.a. en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Föreningen För Waldorfpedagogik i Kungälv inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Undervisningen utgår från och omfattar målen i läroplanen och respektive kursplan. (Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 3. Kursplaner)

Åtgärder

- Huvudmannen ska se till att eleverna har tillgång till datorer och digitala verktyg i sådan omfattning att de blir ett naturligt verktyg för kunskapssökande och kommunikation.
- Rektorn ska se till att digitala verktyg och datorer används i undervisningen så som författningarna kräver.

*Motivering till bedömning av brist**Skolinspektionens tidigare beslut*

Skolinspektionen förelade i beslut den 26 mars 2015 huvudmannen att vidta åtgärder så att eleverna på Fredkullaskolan skulle få tillgång till och använda datorer och digital teknik på det sätt läroplanen föreskriver. I beslutet konstaterades bland annat att det vid tillsynen i februari samma år framkom att tillgången till datorer var begränsad och att de få gånger datorer användes var det endast för att skriva på. Vidare framkom att eleverna inte hade tillgång till internet för att exempelvis söka information. I beslutet angavs att huvudmannen senast den 29 juni 2015 skulle inkomma med en redovisning över åtgärder för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Efter ett uppföljningsbesök i juni 2016 fattade Skolinspektionen den 23 augusti 2016 beslut om nytt föreläggande inom samma område. I beslutet förelades huvudmannen att senast den 30 november 2016 komma in med en redovisning över de åtgärder som huvudmannen vidtagit för att avhjälpa bristerna. Skälet till Skolinspektionens beslut att förelägga huvudmannen på nytt var att eleverna vid uppföljningsbesöket fortfarande inte hade tillräcklig tillgång till datorer vilket innebar att undervisningen inte fullt ut utgick ifrån och omfattade målen i läroplanen. Av uppföljningsbesöket framgick bland annat att det vid skolan inte fanns något bredband, utan att personal och elever var hänvisade till uppkoppling via modem för internetanvändning. Flera elever uttryckte att de nästan aldrig använder datorer. Det fanns ingen datasal på skolan och de fåtal datorer som fanns på skolans kontor var gamla och slitna uppgav eleverna. Även de lärare som intervjuades uppgav samstämmigt att det inte finns tillräckligt med IT-utrustning för att fylla behovet i undervisningen.

Huvudmannens redovisade åtgärder

I huvudmannens redovisning som inkom till Skolinspektionen den 29 november 2016 redogör huvudmannen för vidtagna och planerade åtgärder med anledning av Skolinspektionens föreläggande. Huvudmannen anger att IT-utveckling är ett prioriterat område de närmaste tre åren för Fredkullaskolan. Bland annat skriver huvudmannen i redovisningen att det i

skolans budget för 2016/17 avsatts medel för inköp av digital utrustning. Vidare har huvudmannens styrelse utsett en IT-ansvarig och denna ska, enligt redovisningen, tillsammans med rektorn formulera en arbetsplan för arbetet med digitala verktyg, innefattande både inköp och utbildningsinsatser. Vidare skickade huvudmannen remissversionen av en plan för användningen av IKT på skolan. Däremot framgick av redovisningen inte tydligt hur huvudmannen genom inköp, eller andra insatser säkrat tillgången till datorer eller annan digital utrustning för eleverna. Efter begäran från Skolinspektionen inkom huvudmannen den 28 februari 2017 med en kompletterande redovisning. Det Skolinspektionen begärde var en konkret redovisning av vilka insatser som blivit genomförda den 1 mars 2017 samt att huvudmannen också skulle skicka den slutliga versionen av planen för IT-användningen på skolan.

I den kompletterande redovisningen anger huvudmannen bland annat att upphandling av IT-alternativ tagit längre tid än beräknat. Huvudmannen uppger att de utvärderar olika offertförslag med en kombination av fast och trådlöst nätverk. Vid tidpunkten för kompletteringsinkommande den 28 februari hade ännu inga inköp gjorts eller bredband installerats. Huvudmannen anger att det finns en tidsplan för installation av fiberbredband, som påbörjats, men som ännu inte har slutförts. Huvudmannen bifogar i kompletteringen en planerad beställning av hård- och mjukvara och skriver att målsättningen är att utrustningen ska finnas på plats efter påsklovet (april 2017). I den planerade beställningen ingår också en ritning av vilken det bland annat framgår att en datasal ska installeras med arbetsstationer för eleverna.

Vidare beskriver huvudmannen i sin komplettering att lärarna gjort pedagogiska planeringar för arbete med IT i undervisningen. Den fastställda IKT-planen "Plan för användning av IKT på Fredkullaskolan" bifogas kompletteringen från huvudmannen. Planen innehåller beskrivning av hur IT kommer in i undervisningen i ett urval ämnen i olika årskurser. Det står bland annat att arbete i musikprogram och inspelning ska ingå i ämnet musik och att eleverna ska söka information på nätet i ämnet engelska. Under de flesta ämnen står angivet att teknik/datorbehovet ska tillgodoses genom en datasal, men det hänvisas också till projektorer i klassrum och surfplattor.

Beträffande fortbildning för lärare, skriver huvudmannen i den kompletterande redovisningen att utbildningsbehovet i kollegiet ännu inte klarlagts, men att pengar för utbildning finns avsatt i budget.

Kompletterande uppgifter

Rektorn för Fredkullaskolan uppger i telefonsamtal den 30 maj 2017 att den plan för inköp av datorutrustning som inskickades till Skolinspektionen den 28 februari 2017 fortfarande inte verkställts och att det därmed fortfarande inte

finns tillräcklig IT-utrustning för eleverna i grundskolan. Rektorn uppger att lärarna arbetat så gott de kunnat med den begränsade utrustning som redan finns vid skolan, men att detta inte varit tillräckligt.

I ytterligare ett telefonsamtal med rektorn den 31 maj 2017 uppger rektorn att den planerade digitala lösningen kommer att vara på plats först när skolan åter startar höstterminen 2017. Vid skolstart ska det, enligt rektorn, finnas tillgång till en klassuppsättning datorer för eleverna, i datasal eller i form av bärbara datorer. Vidare kommer det samtidigt finnas tillgång till internetuppkoppling. I samband med detta kommer också fortbildningsinsatser göras för skolans lärare.

Rättslig reglering

I 2 kap. 35 § skollagen anges att det för utbildningen ska finnas den utrustning som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas. I förarbetena till skollagen (2009/10:165, sid. 283) anges att det ska finnas den utrustning som behövs utifrån elevers varierande behov avseende kommunikation, information och informationsteknik så att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas.

Skolans uppdrag är, enligt läroplanen för grundskolan, Lgr 11, bland annat att eleverna ska kunna orientera sig i en komplex verklighet, med ett stort informationsflöde och en snabb förändringstakt. Studiefärdigheter och metoder att tillägna sig och använda ny kunskap blir därför viktiga. Vidare beskrivs i läroplanens övergripande mål för kunskaper att eleverna ska kunna använda modern teknik som verktyg för kunskapssökande, kommunikation, skapande och lärande. Det är, enligt läroplanen, rektorns ansvar att utforma arbetsmiljön så att eleverna får tillgång till handledning, läromedel av god kvalitet och annat stöd för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, till exempel bibliotek, datorer och andra hjälpmedel. Av kursplanerna framgår att digitala verktyg och dator behövs i ett flertal ämnen. Exempelvis nämns i det centrala innehållet för ämnet bild i alla årskurser att eleverna med hjälp av digitala verktyg och datorprogram ska överföra, framställa och redigera bilder. I det centrala innehållet för årskurs 7-9 i ämnet matematik nämns beräkning med skriftliga metoder och digital teknik. I ämnet svenska anges i kunskapskraven att eleverna ska kunna skriva på dator i årskurs 3 och i det centrala innehållet i samma ämne anges att innehåll för elever i årskurs 4-6 planera och genomföra en muntlig presentation med hjälp av stödord, bilder och digitala medier.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att tillgången till datorer och andra digitala verktyg på Fredkullaskolan fortfarande är alltför begränsad för att de ska kunna användas i undervisningen så som författningarna kräver. Trots att det var lång

tid sedan Skolinspektionen först identifierade bristen visar huvudmannens och rektorns redovisning att det fortfarande inte finns någon IT-lösning på plats i verksamheten. Det saknas både datorer och möjlighet till stabil internetuppkoppling. Den bristande tillgången innebär att digitala verktyg inte kan utgöra ett naturligt verktyg för kunskapssökande och kommunikation. För att den IKT-plan som inskickats ska kunna tillämpas på det sätt det beskrivs förutsätts också att det finns tillgång till datorer för eleverna. Exempelvis hänvisas i redovisningen till utrustning som ännu inte finns på skolan för arbete i ämnet musik och bild. Detta innebär att undervisningen inte fullt ut utgår ifrån och omfattar målen i läroplanen, vilka i flera avseenden fäster vikt vid digital kompetens. Det anförda innebär att verksamheten inte uppfyller författningarnas krav.

Motivering till val av verktyg

Enligt 26 kap. 10 § skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § första stycket skollagen förenas med vite.

Föreningen för Waldorfpedagogik i Kungälv's verksamhet vid Fredkullaskolan uppfyller fortfarande inte skollagens krav. Huvudmannen föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta de åtgärder som beskrivits ovan för att avhjälpa bristerna.

Skolinspektionen konstaterar att det nu gått mer än två år sedan huvudmannen första gången förelades att avhjälpa den aktuella bristen i verksamheten. Trots detta är bristen ännu inte avhjälpt, vilket framstår som anmärkningsvärt. De åtgärder som vidtagits har inte lett till något konkret resultat för eleverna och några rimliga skäl till varför mer inte kunnat åstadkommas under den tid som stått till huvudmannens förfogande har inte framkommit. Eleverna har rätt till en utbildning där de ges möjlighet att använda modern teknik som verktyg för kunskapssökande, kommunikation, skapande och lärande. Att det på skolan långvarigt saknats tillgång till digital utrustning innebär att elevernas förutsättningar att nå målen för utbildningen kan ha försvårats. Bristen måste mot denna bakgrund betraktas som allvarlig. Det är angeläget att huvudmannen snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristen. Av dessa skäl bedömer Skolinspektionen att det är nödvändigt att förena föreläggandet med vite.

Avhjälp t brist i verksamheten**Styrning och utveckling av verksamheten**

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som sovar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Föreningen För Waldorfpedagogik i Kungälv inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Motivering

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att tillräckliga åtgärder vidtagits för att avhjälpa bristen i det systematiska kvalitetsarbetet. Bedömningen görs efter genomgång av huvudmannens skriftliga redovisning och den kompletterande information som inskickats.

På Skolinspektionens vägnar

Maria Wassén
Avdelningschef

Frida Eek
Utredare/Föredragande

Beslut

2017-06-19

9 (10)

Dnr 44-2014:7824

Bilagor

Bilaga 1: Överklagandehänvisning

Bilaga 1: Överklagandehänvisning

Skolinspektionens beslut om föreläggande med vite får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ställs till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ska skickas eller lämnas till Skolinspektionen, box 2320, 403 15 Göteborg.

Överklagandet ska ha inkommit till Skolinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha inkommit inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas. De skäl som finns för ändring bör också anges. Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller dennes ombud.